

Víra znamená rozhodnutí, část 2.

Víra, jsme věřící, dokážeme vysvětlit, v koho věříme a proč – to vše je OK.

Ale **VĚŘIT** také znamená dělat **ROZHODNUTÍ**.

Víra není pouhé pasivní přitakání k Boží existenci.

Víra je volba. Věřit znamená rozhodnout se. Rozhodnout se ke změně, která má vliv na naši budoucnost. Bez tohoto rozhodnutí je víra čistě akademická záležitost. A to není víra, o které hovoří Bible.

V životě se znovu a znovu dostáváme na křižovatky. A to jsou okamžiky, kdy se může projevit naše víra. Rozhodnutí víry, které mají dopad na náš další život a často i život jiných lidí.

Apoštol Pavel v epištole židům ukazuje na víru Mojžíše. 3x zde říká **Mojžíš věřil, a proto...** Věřil a udělal rozhodnutí. Díky víře se v jeho životě něco změnilo, volba víry měla dopad na jeho budoucnost, a dokonce i na budoucnost jeho národa.

*Židům 11:24 **Mojžíš věřil, a proto**, když dospěl, odepřel nazývat se synem faraónovy dcery.*

25 Raději chtěl snášet příkoří s Božím lidem, než na čas žít příjemně v hříchu;

26 a Kristovo pohanění pokládal za větší bohatství než všechny poklady Egypta, neboť upíral svou mysl k budoucí odplatě.

*27 **Věřil, a proto** vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl.*

*28 **Věřil, a proto** ustanovil hod beránka a dal pokropit dveře jeho krví, aby se zhoubce nemohl dotknout prvorozených.*

3 okamžiky z Mojžíšova života zmiňuje Pavel v listu Židům

1. Odmítl Egypt a připojil se k Izraeli (Hospodinu)
2. Vyšel z Egypta, nenechal se odradit hněvem faraona, zůstal pevný jako by viděl Hospodina (viděl neviditelného)
3. Ustanovil hod Beránka, dal pokropit dveře jeho krví (své i ostatních), tak zachránil prvorozené

Vyšel z Egypta, nenechal se odradit hněvem faraona, zůstal pevný jako by viděl Hospodina (viděl neviditelného)

Exodus 13:17 Když faraó lid propustil, nevedl je Bůh cestou směřující do země Pelištejců, i když byla kratší. Bůh totiž řekl: "Aby lid nelitoval, když uvidí, že mu hrozí válka, a nevrátil se do Egypta."

18 Proto Bůh vedl lid oklikou, cestou přes poušť k Rákosovému moři. Izraelci vytáhli z egyptské země rozdělení do bojových útvarů.

19 Mojžíš vzal s sebou Josefovy kosti. Ten totiž zavázal Izraelce přísahou: "Až vás Bůh navštíví, vynesete odtud s sebou mé kosti."

20 I vytáhli ze Sukótu a utábořili se v Étamu na pokraji pouště.

21 Hospodin šel před nimi ve dne v sloupu oblakovém, a tak je cestou vedl, v noci ve sloupu ohnivém, a tak jim svítil, že mohli jít ve dne i v noci.

22 Sloup oblakový se nevzdálil od lidu ve dne, ani sloup ohnivý v noci.

Historický exkurz

Dříve se předpokládalo, že Mojžíš žil v letech 1393-1273 (19 dynastie, Ramesse II), ale dnes se má za to, že žil v 18. dynastii, narodil se v době vlády Thutmose I, a vyvádí Izrael z Egypta v době vlády Thutmose III.

Celý příběh Mojžíše se tedy pravděpodobně odehrává v období, kdy v Egyptě vládla 18. dynastie faraonů (1540-1292).

Faraonova dcera, která vytáhla malé miminko z vody se jmenovala **Hatšepsut**.

Byla dcerou faraona **Thutmose I.** (1493-1483). Provdala se za svého nevlastního bratra **Thutmose II.** (1482-1480), měli spolu dvě dcery: Nefrure a Merite. Syn se jim nenarodil, a tak po smrti Thutmose II. byl jmenován jako nová vládce Egypta mladičký **Thutmose III.** Nebyl způsobilý usednout na trůn, a proto se Hatšepsut ujala vlády. Nejprve jako regentka, ale brzy si přivlastnila titul faraona, mladému spoluvládci Thutmosovi III. upřela právoplatné místo na trůně, takže se stal faraonem až po její smrti (1479-1458, vládla tedy 21let)

Z historických pramenů se ví, že měla **adoptivního syna**, kterého připravovala na trůn, ale on se faraonem nikdy nestal.

Thutmose III, faraon, za jehož vlády se odehrává příchod Mojžíše do Egypta, 10 ran a následné vyjití Izraele byl jeden z nejmocnějších Egyptských faraonů. Oficiálně vládl v letech 1479-1425, ale skutečné vlády se ujal teprve po smrti Hatšepsut, tedy roku 1458 (vládl tedy 54 let, z toho 32 let samostatně)

S královnou **Nefrure** měl syna jménem **Amenhotep**, který **předčasně zemřel**, a tak se po smrti Thutmose III. ujímá vlády jeho druhý syn Amenhotep II. (1425-1400).

Ale vraťme se k faraonovi, který souvisí s naším dnešním textem, tedy Thutmose III. Je znám jako jeden z nejvýznamnějších faraonů. Každý rok podnikal válečné výpravy, takže rozšířil hranice Egypta až na území dnešní Líbie, Núbie (Súdán až k dnešnímu Chartúmu), obsadil jižní pobřeží Kypru ale především dobyl část Asie, kde se v té době vytvořila silná koalice syrských králů, které asi v nejznámější bitvě u Megidda porazil (9.5.1457 – nejpravděpodobnější datum). Vojenské výpravy ale náhle skončily (Rudé moře a zničení vojska).

Vyjití z Egypta se datuje do roku 1446.

El-amarna, město na pravém břehu Nilu mezi Káhirou a Luxorem, které bylo sídlem 18 dynastie Egyptských faraonů, zde se našlo množství předmětů a tabulek, díky kterým můžeme mapovat mimo jiné dobu odchodu Izraele z Egypta.

*Židům 11:27 (Mojžíš) **Věřil, a proto** vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl.*

Satan se snaží odradit. V Boha věř, ale rozhodnutí nedělej. Kdoví jak to dopadne...

Hospodin nechá satana, ale nedovolí mu jít za hranici naší víry, neopustí nás, drží nad námi svou ruku, je připraven nás chytit, když zakopneme. Tím nás učí chodit ve víře, tak jako my učíme chodit své děti.

Věřil, a proto vyšel z Egypta...

Ale opět zatím vidíme **proces, zápas**, nebylo to jako mávnutí kouzelným proutkem. Stejně je to v našem životě – není to tak, že se setkáme s Ježíšem a všechno je naráz jiné, jsme muži a ženami víry, pevní, neochvějní... **ne, víra roste** ve zkouškách, v úkolech, které nám Bůh dává, v protivenstvích.

Po útěku do Midjánu, kde se Mojžíš oženil se Siporou, dcerou Midjánského kněze, a měl dva syny: Geršom (byl jsem hostem v cizí zemi) a Elíezer (Bůh je moji pomoc).

Žije zde 40 let, je pastýřem.

Setkání s Hospodine u hořícího keře:

Exodus 3:1 Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu.

*2 Tu se mu ukázal **Hospodinův posel** v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven.*

3 Řekl si: "Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří."

*4 Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I **zavolal na něho Bůh zprostředku keře**: "Mojžíši, Mojžíši!" Odpověděl: "Tu jsem."*

5 Řekl: "Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá."

6 A pokračoval: "Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův."

*Mojžíš si **zakryl tvář**, neboť se bál na Boha pohledět.*

7 Hospodin dále řekl: "Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znáám jeho bolesti.

8 Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem, na místo Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců.

9 Věřu, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egyptané utlačují.

10 Nuže pojď, pošlu tě k faraónovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta."

Vymlouvá se, chce znát Boží jméno

14 Bůh řekl Mojžíšovi: "JSEM, KTERÝ JSEM."

15 Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.« To je navěky mé jméno,

Dává mu znamení – hůl se pro mění v hada, ruka se stane malomocná, v případě potřeby se voda z Nilu vylitá na zem stane krví.

Posílám mu Árona jeho bratra naproti.

Mojžíš přichází do Egypta a setkává se staršími lidu. Jsou nadšení tím že se Hospodin rozhodl je vysvobodit. Že s nimi počítá, že nastal čas, kdy splní svá zaslíbení. Stojí za Mojžíšem. Jistě se za něj i modlí, možná mu vyprosili požehnání, když jde s Áronem vyjednávat za Faraónem. Jaké bylo jejich očekávání? Jaké bylo očekávání Mojžíše?

Jistě nečekal, jak těžký to bude zápas. I když mu dopředu Hospodin řekl: Exodus

*4:21 Hospodin dále Mojžíšovi poručil: "Až se vrátíš do Egypta, hled', abys před faraónem udělal všechny zázraky, jimiž jsem tě pověřil. Já však **zatvrdím jeho srdce** a on lid nepopustí.*

A tak místo aby je propustil je začal ještě více utlačovat. Více práce, horší podmínky, krutost dozorců, fyzické tresty těm z Izraelců, kteří dohlíželi, zodpovídali. Marně poukazovali na nelidské podmínky, marně prosili, faraon jednal velmi tvrdě.

Exodus 5:1 Mojžíš s Áronem pak předstoupili před faraóna a řekli: "Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Propusť můj lid, ať mi v poušti slaví slavnost."

2 Faraó však odpověděl: "Kdo je Hospodin, že bych ho měl uposlechnout a propustit Izraele? Hospodina neznám a Izraele nepropustím!"

3 Řekli: "Potkal se s námi Bůh Hebrejů. Dovol nám nyní odejít do pouště na vzdálenost tří dnů cesty a přinést oběť Hospodinu, našemu Bohu, aby nás nenapadl morem nebo mečem."

4 Egyptský král je okřikl: "Proč, Mojžíši a Árone, odvádíte lid od jeho prací? Jděte za svými robotami!"

5 A faraó pokračoval: "Hle, lidu země je teď mnoho, a vy chcete, aby nechali svých robot?"

6 Onoho dne přikázal faraó poháněčům lidu a dozorcům:

7 "Propříště nebudete vydávat lidu slámu k výrobě cihel jako dříve. Ať si jdou slámu nasbírat sami!"

8 A uložte jim dodat stejné množství cihel, jaké vyráběli dříve. Nic jim neslevujte, jsou líní. Proto křičí: Pojdme obětovat svému Bohu.

9 Ať na ty muže těžce dolehne otročina, aby měli co dělat a nedali na lživé řeči."

Mojžíš na Hospodinův příkaz jde o pět za Faraonem, ukazuje znamení. Hůl proměněná v hada, to nepomohlo, druhý den ráno jde tedy k Nilu a všechna jeho voda je proměněna v krev. Všechny ryby zahynuly, 7 dnů bez vody, lidé kopají studny kolem Nilu...

Nic se neděje, a proto přichází další rána: žáby. Tam už faraón znejistí a žádá, aby se M+A modlili, aby je Hospodin těchto žab zbavil. A to se stane. Žáby pochcípají, a faraón je opět na koni.

Do této doby i faraónovi věštcí a mágové dokázali stejně věci. Hůl-krev-žáby.

Ale další rána: komáři, tam už nic nezmohli a proto radí: Je to Boží prst, splň jejich prosbu.

Celá situace se znovu a znovu opakovala. Rána za ráno, tvrdí srdce faraona, stále těžší podmínky

Jak reagovali Izraelští starší?

Říkají Mojžíšovi: k ničemu to nevede, přestaň, ten tlak nevydržíme, raději ať se vše vrátí ke starým podmínkám. Budeme otročit, jsme vděční Hospodinu, že nám chtěl pomoci, ale „na tohle nemá“.

Exodus 5:20-21 Když vycházeli od faraóna, narazili na Mojžíše a Árona, kteří se s nimi chtěli setkat. Vyčítali jim: "Ať se nad vámi ukáže Hospodin a rozsoudí. Vy jste pokáleli naši pověst u faraóna a jeho služebníků. Dali jste jim do ruky meč, aby nás povraždili."

I Mojžíš znejistí:

Exodus 5:22-23 Mojžíš se obrátil k Hospodinu a řekl: "Panovníku, proč jsi dopustil na tento lid zlo? Proč jsi mě vlastně poslal? Od chvíle, kdy jsem předstoupil před faraóna, abych mluvil tvým jménem, nakládá s tímto lidem ještě hůře. A ty svůj lid stále nevysvobozuješ."

Ale na Boží pokyn jde a jedná dál. A tak postupně přichází na zemi 10 ran. S tím, že vše se odehrává po celé zemi, kromě země Gošen, kde žije Izrael. Na ty rána nedopadají, ani na lidi ani na dobytek ani na úrodu. Hospodin svůj lid oddělil, ochránil.

10 ran (2.M kapitoly 7 – 11)

1. Krev	5. Mor dobytku	9. Tma
2. Žáby	6. Vředy	10. Pobití
3. Komáři	7. Krupobití	prvorozených
4. Mouchy	8. Kobyly	

To, na co poukazuje apoštol Pavel byla Mojžíšova vytrvalost a věrnost. Každý jiný by to dávno vzdal. Ano, možná to bylo fascinující, vidět Hospodinovi moc, ale na druhé straně – nic to nepomáhalo. Mojžíš neznal Hospodinův plán, nevěděl, co bude pokračovat. Měl pouze zaslíbení a příkaz pro jeden krok. A k tomu faraon začíná ponižovat, vyhrožovat, zastrašovat, ke konci dá jasně najevo: ještě jednou Mojžíši a nechám tě zabít.

Vzpomínáte, před 40 lety se Mojžíš dozvěděl, že ho chce faraón zabít a utíká pryč.

Dnes to slyší z úst faraona osobně, a přesto je za ním znovu, nenechá se zastrašit, ovlivnit, nepodléhá strachu.

„Jako by viděl neviditelného“ říká Pavel. V tom byla síla Mojžíše. Důvěřoval Hospodinu. Byl mužem víry. A myslím si, že čím více se faraon zatvrzoval v srdci, tím více naplňovala Mojžíšova srdce víra.

Dvě srdce, faraonovo a Mojžíšovo. Jedno jde cestou vzpoury, druhé cestou víry. Jedno se Hospodinu vzpírá, druhé se mu podřizuje.

Co dává Mojžíšovi sílu obstát, vytrvat, nenechat se zastrašit?

Pavel říká: **Jako by viděl neviditelného**

Ale Mojžíš ho viděl! Možná ne fyzicky očima, ale viděl ho duchovním zrakem, mluvil s ním, nechal se jím vést. A vliv Neviditelného byl silnější než hrozby Viditelného Faraóna.

Vzpomínáte, u hořícího keře, když slyší že je to Hospodin si zakryje tvář.

Exodus 3:6 A pokračoval: "Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův." Mojžíš si zakryl tvář, neboť se bál na Boha pohledět.

Ano fyzicky ho neviděl, ale měl s ním vztah. Naslouchal, nechal se vést, a především byl mu podřízený a poslušný. A když se pak posuneme v čase dál, když vede Izrael pouští do zaslíbené země, čteme:

Exodus 33:11 A Hospodin mluvil s Mojžíšem tváří v tvář, jako když někdo mluví se svým přítelem.

Nakonec Hospodina „viděl“ (dávám to do uvozovek)

Co si z toho příběhu vzít pro náš život:

***Věřil, a proto vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem;
zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl.***

Víra je vytrvalost. O pevné jistotě, že Bůh splní to, co slíbil. Základem je Boží slovo. Jestli ti dá Bůh zaslíbení, nebo tě pověří nějakým úkolem, musíme se rozhodnout, jak s tím naložíme.

Minule jsme si zdůraznili, že **víra dělá rozhodnutí**.

Jenže většinou, pokud se rozhodneme jít tam, kam nám Bůh ukazuje, přijdou problémy. Vidíme to i na stavbě naší modlitebny. Modlili jsme se, řadu let. Dokonce nejen my, ale i generace před námi. Věřili jsme, že jednou přijde den, kdy se poprvé kopne do země. Ta situace nastala, Bůh nám pomoh zvláštním způsobem získat pozemky, připravily se plány, získaly všechna povolení, vysoutěžili jsme firmu (vy kde si pamatujete podrobnosti, to byl také těžký zápas), a pak jsme si řekli, hotovo, v květnu se sejdeme v nové modlitebně. Je květen, a my nemáme dokončenou hrubou stavbu.

Překážky, komplikace, dokonce i útoky, výhrůžky, a my máme prázdné ruce.

Přichází pochybnosti, nepochopení, dokonce někdy i od těch nejbližších. Proč jsme se do toho pustili, nebylo by lepší, kdyby vše zůstalo po staru?

Jak jen tohle dopadne? Díky Bohu, že to není jako u Mojžíše. Tam se proti němu postavili starší, a vyčítali mu, že to byla chyba. Díky Bohu, že starší jsou jednotní, a jsou to muži víry. A nejen starší... V pondělí jsme měli modlitební setkání, bylo nás tam.... 20% členů sboru (to vypadá lépe než konkrétní číslo), a pro mne bylo toto modlitební setkání velkým povzbuzením. Byl to zápas, a zároveň očekávání na Hospodina. Vnímal jsme, jak Bůh upokojuje naše srdce, dává nové světlo. Vnější se nic nezměnilo, ale vnitřně jsme možná prožili něco z toho, co Mojžíš. Jako bychom viděli Neviditelného.

Vraťme se k Mojžíšovi. Rozumím tomu, proč se starší lidu bouří, a dokonce prosím Mojžíše ať už nepokračuje. Vidí věci realisticky, pragmaticky. Nevidí duchovně, nerozpoznali že za tím je Boží plán. Oni se nesetkali s Hospodinem. Neviděli Neviditelného.

Nemůžeme jim to vytýkat, asi bych se choval stejně. Mojžíš je jiný. A proto je to muž víry. Ano, také má pochybnosti, otázky, ale ty neříká na počkání. Ty říká Hospodinu, v modlitbě, tak je otevřený. Hospodine, to je nad mé síly. To nedám, je mi o život, a podívej, jak tvůj národ trpí. Vzdáme to, ne? A Hospodin odpovídá: jdeme dál. Neboj, já zatvrdím srdce faraóna, takže vás nepustí.

No, to je povzbuzení!

Ale Hospodin pokračuje: cílem je, abych se oslavil. Přejde den, kdy Vás faraón bude prosit abyste odešli! Protože moje plány se naplní.

A my víme, že se to stalo. Izrael a s ním i spousta dalších lidí, kteří když viděli, co se děje se přidali na stranu Hospodina odchází z Egypta.

Protože zemí prošel Boží soud, anděl Zhoubce, a v každém domě, který nebyl pod Boží ochranou zemřel prvorozený syn. Včetně (pokud dobře rozumíme historickým záznamům) **Amenhotepa**, syna Thutmose III.

Když se faraón probral ze své bolesti, jeho srdce se zatvrdilo ještě víc, svolal vojsko a začal Izraelce pronásledovat.

Poslední zkouška Mojžíše i Izraele. Před nimi Rudé moře, za nimi rozběsněný faraon a jeho vojáci. Nezapomeňte, každý z těch vojáků přišel o syna. Nenávist, zuřivost, zloba, pomsta – to byl silný motor. Jak to dopadne?

Izrael panikaří, vyčítá Mojžíšovi, Hospodinu. Mojžíš nabádá lid k důvěře, ale zároveň před Hospodinem „úpí“, tedy naříká, pláče, prosí o smilování.

A Boží odpověď? Vstávej, zvedni hůl a rozděl moře.

Ne – já Hospodin rozdělím moře, ale ty to udělej.

Exodus 14:15 Hospodin řekl Mojžíšovi: "Proč ke mně úpíš? Pobídní Izraelce, ať táhnou dál.

16 Ty pak pozdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozpolíš je, a tak Izraelci půjdou prostředkem moře po suchu.

17 Já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Oslavím se na faraónovi a na všem jeho vojsku, na jeho vozech i jízďě.

18 Egyptané poznají, že já jsem Hospodin, až budu oslaven tím, co učiním s faraónem, s jeho vozy a jízdou."

A co je cílem tohoto jednání? Aby jednou povždy Egypt pochopil, že jediným opravdovým živým Bohem je Hospodin, a Jemu nikdo odporovat nebude. Jeho slovo platí. Blaze těm, kteří mu patří a běda Jeho nepřátelům. I když to někdy vypadá, že vyhrávají. Poslední slovo platí Hospodinu.

A tak to bude jednou i na konci tohoto věku. Pán ježíš přijde a jemu bude patřit poslední slovo.

Taková historická maličkost (opět z nálezů v El-amarna)

Jeden z dalších faraonů - **Amenthotep IV** (1353-1336), který si dal nové jméno **Achnaton** se stal ctitelem **jediného boha Amona (skrytý – neviditelný)**. Pravděpodobně vládl v době, kdy Jozue dobývá Kanán, a on je svědkem Hospodinova jednání. Domníváme se, že právě to ho vede k uctívání Hospodina.

Jeho nástupce Tutanchamon vše vrátil zpět, tedy uctívání Egyptských božstev.

Jako by neviditelného viděl.

To je podstata víry Mojžíše. Věřil a proto jednal. Rozhodoval se. Přicházely tlaky, ale Mojžíšova víra stála na tom, že věděl, že naplňuje Boží vůli. Vědět, že naplňuje Boží vůli znamená být blízko Boha. Hledat jeho tvář. Mít s ním vztah.

Na začátku, když zabil Egyptana a chtěl rozsuzovat spory izraelských mužů jednal podle své moudrosti, možná i podle svého svědomí.

Ale to nestačí. Proto 40 let Boží školy na poušti.

Mojžíš si dává veliký pozor, aby rozuměl tomu, k čemu ho vede Bůh. A když má Jeho slovo, pak ve víře jedná. Nenechá se zastrašit.

Víra znamená rozhodnutí, část 2.

Vrátíme-li se k nám, pokud se Bůh rozhodne jednat, pak náš nepřítel ďábel se nás snaží zastrašit. Vyhrožuje, útočí, vydírá, zpochybňuje, staví všechny možné překážky.

Jedna z nejtěžších věcí je, když se proti nám postaví ti nejbližší.

Jdeme krok za krokem, a Boží zaslíbení jako by se vzdalovala. Vše se vyhrocuje, je to horší než na začátku. Čekali bychom, že se to bude lepší a ono se to horší.

To všechno prožil Mojžíš. A přesto obstál.

Protože se nedíval na překážky, na komplikace, na výhrůžky, ale díval se na neviditelného.

A tak nakonec navzdory všem předpokladům, navzdory veřejnému mínění, navzdory veřejnému průzkumu VYVEDL IRAEL Z EGYPTA.

Přál bych si, abychom byli takovýmito muži a ženami víry.

Rada: hledej neviditelného.

Některé odkazy k Egyptu a faraonům 18 dynastie

<http://egyptologie.cz/46/hatsepsut/>

<http://egyptologie.cz/60/thutmose-i/>

<http://egyptologie.cz/62/thutmose-ii/>

<http://egyptologie.cz/64/thutmose-iii/>

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Thutmose III.](https://cs.wikipedia.org/wiki/Thutmose_III.)

[https://cs.wikipedia.org/wiki/18. dynastie](https://cs.wikipedia.org/wiki/18._dynastie)

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Amenhotep I.](https://cs.wikipedia.org/wiki/Amenhotep_I.) - úplně jiný faraon, před Thutamse I.

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Amenhotep II.](https://cs.wikipedia.org/wiki/Amenhotep_II.)